Liberalerna

MOTION
2026-05-05

Motion av Daniel Adborn (L) om utökad användning av AI-baserad videoanalys i tunnelbanan

Varje år omkommer cirka 10 personer och ytterligare 6 skadas allvarligt i tunnelbanetrafiken till följd av personpåkörningar. Varje enskilt fall är en tragedi som inte bara drabbar de direkt inblandade, utan också anhöriga, personal och samhället i stort.

För att minska antalet personpåkörningar arbetar trafikförvaltningen aktivt med informationsinsatser och förebyggande åtgärder. Sedan 2022 används exempelvis AI-baserad videoanalys vid 15 tunnelbanestationer för att snabbt kunna upptäcka och förhindra riskfyllda situationer i närheten av spårområdet. Systemet larmar SL:s trygghetscentral automatiskt när en person befinner sig på spåret, står vid plattformskanten under en längre tid eller uppvisar ett beteende som kan tyda på suicidrisk. Sedan starten har videoanalysen förhindrat 39 suicidförsök och är, enligt trafikförvaltningen, den metod som hittills har gett störst effekt av samtliga suicidpreventiva åtgärder i tunnelbanan. Systemet fyller även en bredare funktion och larmar vid andra typer av avvikande situationer, exempelvis när en person under en längre tid är orörlig på ett sätt som kan indikera sjukdomsfall eller annat akut behov av hjälp.

För att ytterligare stärka säkerheten i tunnelbanan fick förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för att installera plattformsbarriärer i det befintliga tunnelbanesystemet. Utifrån olyckshistorik och trängselnivåer identifierade utredningen 23 stationer som särskilt prioriterade, och konstaterade att investeringskostnaden uppgår till omkring 250 miljoner kronor per station. Utöver det visade utredningen att plattformsbarriärer endast kan installeras på ett fåtal stationer per linje utan att kapaciteten begränsas, och att arbetet tidigast kan starta 2031.

Det innebär att flera av de stationer som trafikförvaltningen själv har pekat ut som särskilt prioriterade i många fall saknar tillräckliga skyddsåtgärder. En konkret åtgärd för att öka resenärernas säkerhet på dessa stationer redan nu vore därför att utöka användningen av det AI-baserade videoanalyssystemet. Av de 23 stationer som identifierades i utredningen används videoanalys i dag enbart på 9. Bland de stationer som saknar videoanalys finns flera med hög resenärsbelastning, såsom T-centralen (blå linje), Odenplan, Fridhemsplan, Hornstull och Mariatorget.

Plattformsbarriärer är den i särklass viktigaste åtgärden för att minska antalet personpåkörningar i tunnelbanetrafiken. Men med tanke på de stora investeringskostnaderna, de tekniska begränsningarna och den långa tidsplanen behöver andra säkerhetshöjande åtgärder vidtas under tiden. Eftersom AI-baserad videoanalys redan har visat goda resultat bör användningen utökas till att omfatta fler stationer där behovet är stort.

Med anledning av ovanstående föreslår Liberalerna att regionfullmäktige beslutar följande:

1. Trafiknämnden uppdras att utöka användningen av AI-baserad videoanalys till att omfatta stationerna T-centralen (blå linje), Odenplan, Fridhemsplan, Hornstull och Mariatorget samt andra stationer där behovet är stort.

Daniel Adborn
Liberalerna